

entrevista

Josep Roig Català

— *Què ens pot explicar de les seves vivències en la Guerra Civil espanyola?*

Moltes coses, però m'agradaria explicar el dia que em van ferir, va ser el 12 d'octubre del 1937. El vespre anterior, a mi juntament amb una colla de soldats més ens varen cridar del lloc de comandament, allí hi havia un tinent i un sergent que ens varen prendre caminant. Després de caminar tota la nit vàrem arribar a un campament on ens vam carregar de bombes de mà. (Quan vaig veure això vaig pensar "van mal dades, avui ens pelaran"). Un cop fet això el nostre escamot es va col·locar darrere de tres tancs, i vàrem començar la marxa. Quan ja feia una estona que caminàvem vàrem arribar en un lloc on hi havia cases. Allí ens varen començar a disparar i vaig veure com companys meus queien morts al meu costat. No obstant, vàrem seguir fins arribar a la trinxera de l'enemic que es trobava a dalt d'un turó. Els pocs que quedàvem (quatre de disset) ens vàrem tirar a terra mentre esperàvem que els nostres tancs els disparessin i ens apartessin la reixa que envoltava la trinxera. Mentre els tancs feien això varen arribar més soldats i vàrem fer-nos nostre el turó. L'enemic, tot i que havia reculat uns quants metres més enllà, va tornar a plantar les metralladores i va seguir disparant; una d'aquestes bales va travessar-me el braç esquerre i vaig caure dins de la trinxera que ens havíem fet nostra. Mentre m'embolicava la ferida amb un mocador que portava varen arribar unes quaranta *paves*...

— *'Paves'?*

Nosaltres dels bombarders en dèiem *paves*, però no ens varen bombardejar perquè eren tan a prop un dels altres que ens haurien matat a tots. Quan les *paves* varen marxar, em varen venir a veure i em varen dir que m'acompanyarien a veure el sanitari. M'ho varen embolicar i vàrem marxar; però amb això va començar a disparar una bateria del quinze i mig....

— *Del quinze i mig?*

Eren uns canons que tenien un diàmetre de quinze i mig. L'enemic va disparar amb canons per tal de fer fugir els tancs, i en efecte, varen fugir. Amb aquestes,

---

vaig arribar fins a la infermeria i allí m'ho varen tornar a embenar i m'enviaren a l'hospital. Vaig veure que sortia un camió cap a l'hospital i vaig voler pujar-hi però no m'hi varen deixar pujar perquè estava massa ple, així que vaig esperar el següent.

Qua n anàvem cap a l'hospital de campanya que es trobava a Fuentes de Ebro (Saragossa) varen tornar les *paves* i els que vàrem poder sortir del camió ens tiràrem a terra. A nosaltres no ens varen tocar però el camió que anava davant nostre i que jo vaig voler agafar, el varen metrallar tot. Al matí següent ens varen portar a un poble que es diu Azaila i d'allí cap a Barcelona, a un hospital que es trobava a Pedralbes.

Imatge de Josep Roig vestit de militar

— *Què va passar després?*

Després vaig ser a Terol, on quasi cada dia ens atacaven i recolàvem, fins arribar a Vinaròs. Allí vàrem pujar en camions i ens varen portar a un poble que es diu Lucena del Cid. Allí ens van ordenar pujar per un barranc, nosaltres vam anar tirant i, de sobte, vam començar a sentir soroll de metralladores i ens vam tirar tots a terra, bé, no tots, ja que amb nosaltres venien *quintos* sense experiència que quan sentien disparar, marxaven corrent i llavors era quan els pelaven, no es tiraven

---

a terra. Quan es va fer fosc vàrem baixar del barranc i vàrem veure com cada dues passes hi havia un mort, tots eren de la nova *quinta*.

Al cap d'uns dies ho vàrem tornar a intentar, jo vaig plantar la meua metralladora en un petit turonet. Després va venir el sergent i en va portar un per rellevar-me, ja que jo portava molts dies. Per allà les dues o les tres varen parar de disparar i vàrem poder anar a buscar els ferits i els morts, entre aquests hi havia el noi que m'havia rellevat, li havien fotut un projectil.

La cosa va durar encara uns dies més, mai varen poder pujar el barranc, tot al contrari, cada dia nosaltres reculàvem més.

Un dia quan ja havíem deixat el barranc ens vam trobar un magrebí; aquell individu portava una bossa penjada al coll, tota plena de sang i, tot i que uns el volien matar, al final el vàrem detenir i el portàrem a veure el comandament perquè l'interroguessin. Allí li vàrem prendre la bossa i vàrem veure que portava un cap d'un soldat, li havia tallat el coll amb el matxet perquè no havia pogut treure-li tres dents que portava d'or; per aquelles tres dents li havia tallat el coll.

Dies més tard em vaig posar malalt i m'enviaren a València, on al cap d'unes setmanes em donaren l'alta i m'indicaren que el meu batalló es trobava a Extremadura.

MONTSE BARENYS RAMON
JOSEP FRANCESC ROIG PÉREZ